

การหาความสูญหายของการศึกษาในวัฏจักรการศึกษา

2500 - 2511

(Determination of Educational Loss

during the Educational Cycle

1957 - 1968)

โดย

นางสาว อัจฉรา วีรพันธุ์ อ.บ.,ค.บ.

006499

วิทยานิพนธ์

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบบัญญัติมหาวิทยาลัย

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาวิจัยการศึกษา

พ.ศ. 2513

118286756

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

ชื่อเรื่อง : การหาความสูญหายของการศึกษาในวัฏจักรการศึกษา 2500 – 2511

ชื่อ : นางสาว อัจฉรา วีรพันธุ์

แผนกวิชา : วิจัยการศึกษา

ผู้ควบคุมการวิจัย : ศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ อ้าวอ้าว

วัน เดือน ปี : 24 เมษายน 2513

บทคัดย่อ

สถิติการศึกษาของไทยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการออกจากโรงเรียนกลางคันของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษาที่มีอัตราสูง ซึ่งเป็นผลให้การศึกษาของประชากรโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และยิ่งกว่านั้น จากสำมะโนประชากร พ.ศ.2503 ยังแสดงให้เห็นชัดถึงจำนวนประชากรอีกไม่น้อยที่ไม่ได้รับการศึกษาเลย ผู้วิจัยคาดว่าประชากรบางส่วนได้สูญเสียการศึกษาของคนไป การวิจัยครั้งนี้จึงมีความมุ่งหมายที่จะหาจำนวนความสูญหายของการศึกษาในวัฏจักรการศึกษา 2500 ถึง 2511 ในแบบมหภาค โดยเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนของโรงเรียน กับประชากรนักเรียนซึ่งมีการกระจายอย่างปกติไคขนาดพอดีของระบบการศึกษา

ผลของการวิจัยพบว่าในวัฏจักรการศึกษา 2500 ถึง 2511 ประเทศไทยมีความสูญหายของการศึกษาคิดเป็นจำนวนผู้ควรศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาถึง 7.2 ล้านคน หรือร้อยละ 2.11 ของประชากรทั้งประเทศในช่วงเวลาเดียวกัน จึงสรุปได้ว่า ระบบการศึกษาไทยไม่สามารถถ่วงดุลการศึกษาให้แก่ประชากรได้อย่างเต็มตามความสามารถของแต่ละบุคคล คือในระดับประถมศึกษาตอนต้นมีขนาดใหญ่เกินขนาดพอดี แต่ระดับสูงกว่าประถมศึกษาตอนต้นมีขนาดเล็กกว่าขนาดพอดีมาก

Thesis Title : Determination of Educational Loss during the
 Educational Cycle 1957 - 1968

Name : Miss Achara Virabhand

Department : Educational Research

Advisor : Prof. Dr.Prachoomsuk Achava - Amrung

Date : April 24, 1970

ABSTRACT

The Educational Statistics of Thailand in the recent past, showed a very high drop out rate especially in the primary level, which resulted in a low average educational level of the population. Furthermore the 1960 census also revealed considerable number of illiterates. A macro study was thus designed to determine the educational loss of Thai educational system during the year 1957 through 1968. The school populations of those years were distributed normally in order to measure the optimum size of the educational system. The apparent school enrollment was then compared with the optimum size of the system.

The result was found that during the educational cycle 1957 - 1968, the educational loss of Thailand was equal to 7.2 millions secondary school graduates or 2.1 percents of the total population in that cycle. It was finally concluded that the Thai educational system did not provide full educational growth to population as a whole.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากท่าน ศาสตราจารย์
 ดร.ประชุมสุข อารชวอรุณ ที่ให้ความรู้และให้คำแนะนำด้วยความเอาใจใส่อย่าง
 คึงมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังได้รับคำปรึกษาบางประการจาก อาจารย์
 ไกรวิจิต ตันติเมธ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาของท่าน
 ทั้งสองไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือด้วยดีจาก
 โรงเรียน หน่วยงานราชการ และ สถาบันต่างๆ คึงนี้จึงขอถือโอกาสขอบ
 พระคุณมาพร้อมกันนี้ด้วย

อัครา วีรพันธุ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ข
สารบัญแผนภูมิ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	4
ข้อสมมติเบื้องต้น	4
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	5
สรุป	8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
3 วิธีดำเนินงานการวิเคราะห์ข้อมูล	
ลักษณะและแหล่งที่มาของข้อมูล	17
วิธีรวบรวมข้อมูล	18
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	18
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23

บทที่	หน้า
5 บทสรุป	49
↳ ขอสรุป	50
↳ ขอเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2500	23
2 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2501	25
3 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2502	27
4 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2503	29
5 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2504	31
6 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2505	33
7 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2506	35
8 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2507	37
9 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2508	39
10 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2509	41
11 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2510	43
12 การคำนวณหาความสูญหายของการศึกษา ปีการศึกษา 2511	45
13 รอยละของความสูญหายของการศึกษาต่อจำนวนประชากรโดยประมาณ	47
14 จำนวนคนตายทั้งหมด และ จำนวนคนตายเป็นรายอายุ 0 – 6 ปี, 2482 – 2510	58
15 จำนวนคนเกิดและมีชีวิตอยู่ในแต่ละช่วงอายุ 0 – 7 ปี, 2482 – 2511	60
16 การคำนวณหาขนาดพอคี่ของระบบการศึกษา, ปีการศึกษา 2500 – 2511	61
17 การคำนวณหาอัตราส่วนของพื้นที่แต่ละชั้นใต้โค้งปกติ	62
18 จำนวนนักเรียนแยกตามชั้นและปีการศึกษา	63

สารบัญแนภูมิ

แนภูมิที่	หน้า
1 ปีรามีคณารศึกษา ปีการศึกษา 2504	9
2 จำนวนนักเรียนออกในแต่ละชั้น ปีการศึกษา 2504	10
3 จำนวนนักเรียนที่เหลืืออยู่ในชั้นต่างๆจากจำนวนนักเรียน 100,000 คน ที่เข้าเรียนชั้น 1 ปีการศึกษา 2504	11
4 การแบ่งพื้นที่ได้คงปกติตามชั้นของระบบการศึกษา	21
5 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2500	24
6 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2501	26
7 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2502	28
8 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2503	30
9 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2504	32
10 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2505	34
11 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2506	36
12 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2507	38
13 ปีรามีคแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2508	40

แผนภูมิที่	หน้า
14 ปริมาณแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2509	42
15 ปริมาณแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2510	44
16 ปริมาณแสดงจำนวนนักเรียนเปรียบเทียบกับประชากรนักเรียน ปีการศึกษา 2511	46
17 จำนวนความสูญหายของการศึกษาในวัฏจักรการศึกษา 2500 – 2511	48